

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szerkesztéséhez a közlemények küldendők.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,

ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetési és hirdetési pénzek, valamint a reklamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Adat a vajtermelés jövedelmező voltára.

Az erdélyi gazdasági egylet felirata a tordai bikatelep és fogarasi állami ménes érdekében. II.

Magvizsgálás és plombozás

Kormányintézkedések.

Körrendelet a baromfiak fertőző betegségei ellen való védekezésre. — Körrendelet a marhalevelek kezelésére.

Vegyések.

A földmívelésügyi miniszter a műtrágya-gyárban. — Bortermelés s gyümölcs-export. — A francia bor vámkérdése. — Filloxera zárlatok. — A börzeadó Ausztriában. — Amerika és a magyar donga versenye. — A magyar és osztrák sertéskereskedeleme 1867—1894-ig.

Piaci értesítő.

Hirdetések.

Adat a vajtermelés jövedelmező voltára.

Szarvasmarha tenyésztésünkben kiváló fontos szerepet van hivatva betölteni a „Hungária” vajkiviteli társaság. Erdélyi szarvasmarha tenyésztésünk kizárólag az ökrök nevelésére volt fektetve. Bár teheneinket fejtük is imitt-amott és nagyobb piacok mellett vannak tejgazdaságaink, azért nálunk ez ideig tejgazdaságról nem beszélhetünk. Több súlyt fektettünk ugyan teheneinknél a tejelő képesség fejlesztésére, mint a királyhágón tul fektettek a hazai fajtaiknál, a mit bizonyít, hogy erdélyi hazai fajta teheneinknél, a jó tejjel jelleget inkább meg vannak, de mindemellett azt sem tudjuk megállapítani, mennyi évi átlagos tejhozama a mi hazai fajta teheneinknek, azt sem tudjuk, hogy a tejnek mekkora a zsirtartalma. Csak annyit tudunk, hogy nagyon sok egyed van, melynek évi tejhozama felmért 2000 literre is, azt is tudjuk, hogy tejének zsirtartalmával egyetlen nyugotti fajta sem versenyezhet, a zsiros tejéről dicsért kuhlandi fajta is messze szögötte marad.

Hogy a tejgazdaságra nem voltunk ez ideig tekintettel, azon csodálkozni nem lehet. A nyers tejet csakis nagyobb piacok közelében lehet értékesíteni. De hány gazdaságok közelében lehet értékesíteni? Mit csinálnának az ilyen piactól csak 2—3 órára levő gazdaságok a tejjel? Mi aránylag idehaza a lakosság számára mértén igen kevés mennyiségű vajot fogyasztunk. Ezen fogyasztásra támaszkodva tejgazdaságot rendezni be nem lehetett. E téren tehát nem csak mint uttörőnek van érdeme a „Hungária” vajkiviteli társaságnak, de

szarvasmarha tenyésztésünk körül nagy hivatást van hivatva betölteni.

A legelőink fogytával, a vetett takarmányok termelésével és az intenzívebb takarmányozással, súlyt kell fektetnünk a tejhasznóvételre is. Nem szükséges az ökrök nevelésével felhagyni és így egyik jövedelmi forrástól elesni, hanem emellett a tejhasznóvétel sem szabad elhanyagolnunk. És ha a tejet, mint vaját értékesítjük, már azért sem mondhatunk le az ökrök neveléséről, mert az otthon maradt lefőlözött tej, így jól értékesíthető. Az ily lefőlözött tejből csak a zsír rész hiányzik. A fehérje, a tejcukor és az értékes tejsók benne vannak még; a hiányzó zsírrészt olcsóbb zsírral könnyen pótolhatjuk.

Költségesebb gazdálkodási rendszerünk mellett, azért is súlyt kell fektetnünk a tejhasznóvételre, mert ez folyó kiadásainkhoz állandó biztos jövedelmet ad, még pedig úgy, hogy nem kell várjunk hónapokig, vagy évekig. Azzal pedig, hogy a tej literjét a vaj készítésével 4 krajczárban értékesíthetjük, meg lehetünk elégedve; és még megmarad gazdaságunk részére a lefőlözött tej. Hogy ezen jövedelem kiszámításához és bizonyításához adattal is szolgáljunk, itt közöljük egyik legkiválóbb gazdánknak, gróf Bethlen Árpádnak a „Hungária” vajkiviteli társasághoz írt levelét, mely után bárki könnyen tájékozódhatik és tehet számítását magának s mely a következő:

„Hungária magyar vajkiviteli társaságnak Budapest. November 5-én kelt becses levelőkre csak most válaszolhatok, mert nem voltam hon.

Teheneim saját nevelésű, régi erdélyi fajta állatok, kereszteszve lettek általam ezelőtt egy pár évvel Mezőhegyesről vett Csáky-féle bikával és ennek szaporódása utoljára erdélyi régi bikával, ennek szép kifejtett hatalmas példányok. A mi a takarmányozást illeti, naponta reggel és este kevés szénát kapnak, reggel fejenként egy-egy liter alakor kását. Mivel nagyon, de nagyon szép időnk van, reggeli etetés után tengeri tarlon vannak künn egész estig, miért alig nyulnak hozzá este a szénához. Éjszakára tengeri szárat kapnak. Megkivánom jegyezni, hogy széna és alakor darát csak azóta kapnak, mióta hozzá fogtam a vajkészítéshez, addig legelőn voltak s csak éjszakára kaptak tengeriszárat Most, hogy a fenebbi takarmányozás mellett vannak, naponta emelkedik a tej mennyisége.

Midőn itten volt a szakértő mérnök a gépek föllállításánál, személyesen meggyőződött, hogy 15 és 17 liter tejből egy kilo vajot tudunk elő állítani. Most is azon arány között állítjuk elő. Megkivánom jegyezni, hogy ezen 15 és 17 liter tej között, két liter bivalj van. A többi bivalj tejet a ház szüksé-

gére használom föl. Ezen eredményt legelső sorban tulajdonítom az erdélyi tápdus legelőnek és takarmánynak egy felől, másfelől teheneim jellegének.

Nem akarom elmulasztani, hogy ne dicsérjem meg praktikus berendezéseket. Legkisebb fenn akadásom se volt mostanáig. Ennek érdeme főképpen az, hogy kitűnő szerkezetűk van, másfelől nagyon de nagyon ügyes szakértő mérnököt küldöttek le. Nagyon ügyesen mutatott meg mindent. Legelőbb, első kísérletkor maga végezte a teendőket, másnap végig csináltatta magaelőtt s mindent oly kézzelfoghatólag magyarázott és mutatott meg, hogy most igazán maga magától megyen, legkisebb bajom sincs a gépeknél.

Végül azon nyilatkozatot teszem, hogy nagyon valószínű tavasz folytán megsaporítottam teheneimet a növényeket is föllálítom, mivel látom, hogy kifogja magát fizetni. A tejet jól tudom értékesíteni, mit eddig, mivel távol vagyom várostól nem tudtam. Csak egy alkalmatlanságom van vele, hogy ezen kis mennyiségért ötnegyed órányira kell, hogy vasutara egy szekeret küldjek.

Melyek után maradok, Bonyha, 1894. nov. 9. Gróf Bethlen Árpád.”

Mit látunk a fentebbiekből?

Azt, hogy magyar fajta szarvasmarmánk csak némi gönd fordítottassék tenyésztésére és takarmányozására, mint tejelő marha is kiállja a versenyt a nyugoti fajta állatokkal.

Erre nézve a következő egyszerű számítás tesszük a gróf Bethlen Árpád ur adatai alapján.

Egy kilo vaj nyeréséhez szükségeltetik legfőlebb 17 liter tej. Ebből 15 liter tehéntej, 2 liter bivaltej.

Egy kilo vaj értékesítési ára 1 frt. E szerint értékesül 1 ltr tej átlag 5₈₃ krajczárban. Ha pedig számításba vesszük, hogy a 17 liter tejből 2 liter bivalj, a mit kétszer olyan drágán szoktak eladni, mint a tehéntejet, akkor a tehéntej literje átlagosan értékesül 5₂₆ krban, a bivalj tej literje pedig 10₅₂ krajczárban.

E mellett megmarad a gazdaságnak a lefőlözött tej, az író s a borju, a minek értékét egyremásra számítsuk 20 frttal.

A végszámítás é szerint a következő:

Egy tejelésre beállított erdélyi magyar lehéntől, gyakorlati tapasztalatok szerint, nyerhető egy év alatt 2000 liter tej

	à	5 ₂₆	
kracjzárral	=	105 frt	20
a borju ára	=		20 frt
		Összesen:	125 frt 20 kr.

A megmaradott és minimalisan számítva egy év alatt 1800 litert tevő lefőlözött tej és író sertés,

Lóhere, luczerna Mauthner Ödön
és egyáltalán gazdasági magvakat
legmagasabb áron vásárol magkereskedése,
B u d a p e s t e n, A n d r á s s y - ú t 23. sz.

vagy borju hizlalásra fordítva szintén értékesíthető literenként 1 trest = 18 frt, a mi az évi kezelési költséget és a gépekbe és eszközökbe befektetett tőke amortisatioját fedezi.

Vonja le a fent kimutatott összegből minden gazda a takarmány értékét, adja hozzá viszont a nyert trágya értékét s a tiszta jövedelem előtte áll, mint a vajtermelés folytán származó haszon.



Az erdélyi gazdasági egyesület felirata a tordai bikatelep és a fogarasi állami ménés érdekében.

II.

Ezekkel szemben azt, hogy a telep nem hajt jövedelmet sőt föntartása tán veszteséggel jár, hogy ivó vízben is netán hiány volna és hogy a bikáknál a szarvak szuvasodása mutatkozik, nem tarthatjuk elegendő okoknak arra, hogy egy 15 éves és hazarészünk állattenyésztésére üdvösnek bizonyult intézmény egy csapással megsemmisíttessék.

Az, hogy az államnak közvetlen jövedelmet nem hajt indokul el nem fogadható, mert azon netán mutatózó néhány száz frtnyi veszteséggel szemben számokkal ki nem fejezhető mértékben nyilvánul üdvös hatása a honpolgárok adózó képességének gyarapodásában, a mi az államra mégis csak nyomatékossabb kell, hogy legyen, mint egy száz forintot kitevő jövedelem. Az államnak is valamit csak kell visszapotolni, hogy polgárai productiv ereje teljesen ki ne merüljön.

A mi a vízhiány illeti, ha Tordán ezen segíteni nem lehetne, van az államnak más birtoka, a hol ezen kalamitás nem létezik és inkább oda volna áttelepítendő, semhogy megszüntetessék.

A szarvak szuvasodása természetesen baj, de talán még sem olyan nagy, hogy ezen másképp szintén nem lehetne segíteni, mint a telep megszüntetésével.

Az elmondottakból kiérezhető, hogy szorosau ragaszkodunk magyar fajta szarvasmarháknak tiszta vérben való föntartásához, a minék a magas kormánnyal szemben is több ízben kifejezést adtunk.

Épen azért még inkább fölkelti csodálkozásunkat, hogy a helyett, hogy törekvéseinkben gyamolittatnánk, maga a kormány saját jogos követelésünkkel szemben ellentétes állápontra helyezkedik az által, hogy Fogarasra nagymennyiségű pinzgaui tenyészmarhát szándékozik betelepíteni és ez által is magyar fajta szarvasmarhánkat az öt méltán megillető jogos térről szűkebb körre sroritani.

Ha az a sok figyelem és az a temérdek pénz, a mi 1870. óta a nyugot megszámlálhatlan marha fajtáira és az azokkal való sok céltalan kísérletezésre elvesztegetett, azóta mind hazai fajta marhánk javítására és célirányos tenyésztésére fordított volna, ma képes volna versenyezni a legtöbb ide behozott idegen marhával korán érés, tejelés és hizás tekintetében is és nem kellene küzdeni a tudóvással s annak kiirtására százezreket kiadni.

Épen azért ismételtén kérjük Nagyméltóságodat, hogy a tordai bika-telep felosztásának, mint a nyugoti marha importnak szándékától elállani s az ezen utóbbira szánt összeget magyar fajta szarvasmarhánk célirányos tenyésztésének istápolására fordítani méltóztassék.

A fogarasi ménés illetőleg a következőket bátorkodunk előterjeszteni:

Az 1891. évben Kolozsivárt szép sikerrel megtartott tenyészállat-kiállításról egyesületünk állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya által 1892. évi márczius hó 31. én 221. sz. a tett jelentésében haza részünk lótenyésztésére nézve ez mondatik:

„Kilenczedik tenyészállat-kiállításunknak a fentebbiekben bemutatott képéből az látszik ki, hogy a kiállításon bemutatott lovak után itélve, Erdélyben a lótenyésztésnél az angol vér dominál, az erdélyi viszonyok közé jobban beillő arabs vér eddig alig számot tevő mértékben nyilvánul

Ennek magyarázatát találjuk abban, hogy az ős erdélyi anyagból tenyésztett angol félvérek nagyobb termetükkel — megfelelő alkotás mellett — úgy a hadsereg részére, mint a kiviteltre kereset-

tebbek, mint a bár szívósabb természetű, de kisebb termettel bíró arabs félvérek és a tenyésztők e miatt az angol vért részesítik előnyben, a mi természetes is.

Ámbár — sajnálatunkra — épen nem mondhatjuk, hogy kiállításunk az egész Erdély lótenyésztését tükrözné vissza, mert kivált a székelyföld távoli pontjai itt nem voltak képviselve a szállítás nehézségei és nagy költségei miatt; a hol pedig, tudjuk, az arabs vérnek jutott a főszerep a tenyésztésnél.

Egyet azonban bizton állíthatunk, azt, hogy tenyésztőink jó uton haladnak“ stb.

Azért kívántuk ezeket itt ismételtén fölemlíteni, hogy ezek által a hazarészünk lótenyésztői által követett irányt és annak indokait föltüntessük és kimutassuk azt, hogy bármily nagyra becsüljük is az arabs vért s az ehhez tartozó Fogaras tenyésztett lipiczai lovat; annak hazarészünk lótenyésztésére az előadott indokoknál fogva — hazarészünk hegyvidéki, nevezetesen pedig székely kis termetű lovait kivéve — nagyobb kihatása nem lehetne még akkor is, ha ezen ménék kedvezőbb és hozzáférhetőbb helyen feküdnék, mint Fogaras.

Hogy Fogaras nem ménésnek való hely, még kevésbé való pedig a lipiczai fajtának, Magyarország lótenyésztését az utolsó parányáig jól ismerő gróf Wrangel C. G.-nek csak a múlt évben megjelent „Ungarns Pferdezeitung“ czimű kiváló munkájában épen Fogarasra nézve a következő frappáns nyilatkozatot találjuk:

„Minden szakember előtt feltűnő jelenség, hogy a fogarasi ló összehasonlítva a valódi lipiczai-val nem versenyezhet vele. Azon pointok, a melyekkel ez utóbbi erdélyi törzsrokonát felülmulja a következők: a nagyság, az alap és az actio. Hisz roszszul nem járnak a kis és könnyű fogarasiak sem; de a lipiczaiaknak a világpiacokon magasra becsült steppelő actiójából keveset láthatni náluk. 18 éves tenyésztési idő eredménye után itélve, nem lehetne a fogarasi ménésnek uagy jövőt jósolni.“ A tenyésztésre kedvezőtlenül ható okokat gróf Wrangel a talaj, éghallat és legelő viszonyokban keresi, a mi természetes is.

„A fogarasi ménés — mondja tovább gróf Wrangel — tényleg ezideig az erdélyi országos lótenyésztést nagyon kis mértékben befolyásolta, miért is szűkebb hazájában is sokkal kevesebb pártolói és csodálói vannak, mint a hogy az ember az erdélyiek tüzes localpatriotizmusa után itélve hinné. Könnyű jukkyszerű kis lovakkal, akár lipiczai-, vagy hegyi lovaknak nevezzük őket, ez idő szerint az erdélyieknek nincs többé segítve. Nagyobb televérekre van szükségük, a melyeket kivihetnek Romániába, nagy előnnyel adhatnak tul rajtok Budapestben, Bécsben és külsőországokban. Nem vélik jogtalanul, hogy az erdélyi ménésnek a legméltóbb feladata abban állott volna, hogy az ottani országos lótenyésztés számára jutalmazó piacokat nyisson. A tenyésztési szempontból alig számot tevő hegyvidékek szükségletét teljesen kielégítette volna, ha a sepsi sztyeggyörgyi ménetelepen egy pár megfelelő apa állatot állítottak volna fel.“

Ime gróf Wrangelnek is ugyan az a véleménye a fajtát illetőleg, a melyet állatkiállítási szakosztályunk fent hivatkozott föliratában kifejtett.

He tehát Fogaras, a mint az itt előadottakból is kitűnik nem alkalmas ménés tartásra, az eddig ott tenyésztett ménés pedig a gazdaközönség igényeinek nem felel meg, indokolt, hogy onnan elvitessék alkalmasabb helyre, a hol ezt a fajtát jobban kihasználják, de semmivel sem kevésbé indokolt, hogy arra megfelelőbb helyen haza részünkben más, az itteni lótenyésztők kívánalmait mindenkép kielégítő angol fajtából helyette más állami ménés létesíttessék.

Ez méltányos is, igazságos is és 16 vármegye gazdaközönsége ehez ragaszkodva az úgynevezett ilyen módon való rendezését joggal követelheti, mert az szintén nem lehet állami érdek, hogy az országnak ilyen jelentőségűteljes — és a lótenyésztésből nyerhető jövedelemre — mostoha viszonyai mellett — fölöttebb ráutalt része, az állami ménés előnyeitől megfosztassék.

Ismételtén kérjük Nagyméltóságodat, hogy előadott indokainkat magas figyelmére méltatni s

hazarészünk mezőgazdasági érdekeivel ellentétes szándékaitól elállani méltóztassék.

Melyek után fogadja Nagyméltóságod mély tiszteletünk nyilvánítását.

Kelt az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmányának Kolozsivárt 1894. évi november hó 5-én tartott üléséből.

Nagyméltóságod alázatos szolgálói

Szabó József s. k.

e. elnök.

Sz. Szakáts Péter s. k.

e. titkár.



Magvizsgálás és plombozás.

Megindult lóhermag elárúsítás. Ebből az alkalomból felhívjuk a lóhertermelő gazdaközönség valamint a lóhermaggal kereskedő cégek figyelmét, hogy a lóhermagot a mezőrendőrségi törvény szerint csakis arankamentes állapotban szabad forgalomba hozni. Czélszerűen jár el tehát a termelő gazda, a vevő vagy a kereskedő, ha a lóhermagot hatóságilag megvizsgáltatja esetleg leplomboztatja. Hazarészünknek erre a czélra egyedüli hivatalos intézménye a kolozs-monostori m. kir. állami vetőmagvizsgáló állomás, melyen a kívánt vizsgálatok eszközöltetnek. Hogy a gazdaközönség és a kereskedők tájékozva legyenek a vizsgálat módoszatai és költségei felől, ide iktatjuk az állomás szabályzatának ide vonatkozó szakaszait.

A vetőmagvizsgáló állomás gazdák számára ingyen eszközli a legfontosabb gazdasági vetőmagvak megvizsgálását azonosságra, mennyileges tisztaságra (az idegen részének %-ának csupán együttes megjelölésével), továbbá arankára és csiraképességre. A megvizsgálás végett az állomásnak beküldendő minta lehetőleg 500 grammot tegyen ki, a legcsekélyebb mennyiség pedig, mely megvizsgálásra elfogadtatik 250 gramm. E minták az állomáson egy évig megőriztetnek s vissza nem követelhetők.

Kereskedők a vizsgálatokért a következő díjakat fizetik:

A mag azonosságának meghatározásáért	50 krt.
„ „ tisztaságának	50 „
aranka meghatározásáért	50 „

Azon magkereskedők számára, kik az állomáson nagyobb számú vizsgálatot eszközöltetnek, egy évre biztosított

25 vizsgálat 10 forintért,

50 „ 15 „

100 „ 25 „ fog végeztetni.

A díjak előre fizetendők s a fenti díjmérséklés csupán a magvak fontosabb tulajdonságaira, nevezetesen az azonosságra, mennyileges tisztaságra, arankatartalomra vagy csirázóképességre történő vizsgálatokra értendő.

A díjak előlegesen küldendők be, ellenkező esetben postai megbízás vagy utánvétel útján fognak beszedetni.

Az állomás az általa kiállított értesítvények, vagy egyéb levélbeli felvilágosítások postaköltségeit nem viseli. A kétszeres postaköltségek kikerülése szempontjából ajánlatos, hogy a beküldő a mustrához egy levélbélyeget s esetleg (különösen herefélék beküldésekor) az előleges értesítés czéljából, még egy levelezőlapot is mellékeljen. A netán fel nem használt levélbélyegek vagy levelezőlapok más alkalomra, a beküldő javára, félretétetnek.

A magvizsgáló állomás fel van jogosítva arra, hogy az elárúsítók részére vetőmagvakat varrás nélküli zsákokban leplombozthasson s ezeket a vizsgálatok eredményét föltüntető bizonyítványokkal lássa el.

A plombozást az állomás vezetőjével megállapítandó díjakon kívül, az elárusító a magvizsgáló állomás kiküldöttjének esetleges uti költségét is fedezni tartozik.

Ha gazda plomboztat, akkor csak a plombozási díjat fizeti, ha pedig kereskedő, akkor a vizsgálati és plombozási díjat. A plombozás alkalmával történő aranka vizsgálat díja métermázsánként 50 kr, ha azonban a kereskedő ezt drágálja, mert nagyobb számu zsákokat vizsgálta az év folyamán, akkor fenti általános összeg fizetéséhez ragaszkodhatik.

A plombozási díj métermázsánként 20 kr, métermázsánál kisebb csomagért darabonként még 2 krajczár.

Bővebb felvilágosítással szolgál a kolozs-monostori állami vetőmagvizsgáló állomás.

Kormányintézkedések.

Körrendelet a baromfiak fertőző betegségei ellen való védekezésre. A törvényhatóság figyelmét egy oly gazdasági ágra hívom fel, mely közgazdasági szempontból nemcsak nagy fontosságú szerepre van hivatva, de a jelen még nem a kellő módon felkarolt állapotában is, mint dusan jövedelmező gazdasági ág kiváló figyelmet érdemel: ez a baromfitenyésztés. Ámbár a baromfiak tenyésztése országsherte még mindig igen kezdetleges és a baromfi és tojás értékesítése sem áll ezen elemi cikkek világpiaczi árával helyes arányban, mégis, eltekintve a hazai fogyasztás nagy szükségletének fedezésétől, csupán a baromfi- és tojás exportunk után a múlt évben közel 16 millió forint folyt be. Ily körülmények között a baromfitenyésztés ügye méltán megérdemli, hogy különösen fejlődésének főakadálya — a pusztító járványos betegségek — ellen lehetőleg védekezzünk annál is inkább, mivel az évi szaporulat elhullása az utolsó években 40—50%-ra becsülhető. Felhívom tehát a törvényhatóságot, hasson egyrészt oda, hogy a baromfitenyésztés ügye mentől szélesebb körben felkaroltassék, másrészt pedig iparkodjék, hogy az állategészségügy rendszertive szempontból a legnagyobb védelemben részesítve fejlődéssé is. Ebből kifolyólag elvárom, hogy a baromfiak fertőző betegségei ellen való védekezés iránt a) alatt csatolt tervzet alapján a törvényhatóság saját területére mielőbb szabályrendeletet alkosson. Kelt Budapesten, 1894. évi október hó 12-én. *Gróf Festetics Andor, s. k.*

Körrendelet a marhalevelek kezelésére. Ismételtén tapasztaltam, hogy a marhalevelek kezelésével megbízott közegek az 1888. VII. t. cz végrehajtására kiadott rendelet 18. §-ának határozott utasítása ellenére, az állatok darabszámát, fajtát, leírását és különös ismertető jeleit igen felületesen vezetik be a marhalevelek iránti rovataiba, mi által nemcsak az állatok forgalmának állategészségrendőri szempontból való ellenőrzése nehezítetik meg, hanem az állattulajdonosok is gyakran nagy mértékben károsodnak. Különösen gyakoriak az ilyen szabályellenességek oly marhalevelek kezelésénél, a melyek több állatról szólnak és a melyekben, az állatok leírására szánt rovatok alatt, gyakran látunk a szükséges ellenőrzést majdnem teljesen lehetetlenné tevő ilyen kifejezéseket, mint pl. vegyesnemű, különböző idejű, színű és jezyű, stb. Az ily általános kifejezésekből eredhető hátrányok megelőzése céljából, fölkióvon a közönséget, hogy: 1. utasítsa összes marhalevelkezelőit, hogy a különböző színű állatok számát a nem, illetve színek szerint külön-külön tüntessék föl; 2. figyelmeztesse a közönséget, hogy másként kiállított marhaleveleket senki se fogadjon el s a netán mégis szabályellenesen kiállított marhalevelek kezelőit az illetékes I-ső foku hatóságnál jelentsék föl; 3. utasítsa összes állategészségrendőri közegeit, hogy a marhalevelek kezelése tekintetében bármely uton tudomásukra jutott szabályellenességet, a vonatkozó marhalevel kiállítási helyének, marhalevel iktatókönyvi számának, a tulajdonos nevének s ha lehetséges, magának a marhalevelnek bemutatása és a szabályellenes kezelés lényegének közlése mel-

let, az illetékes I-ső foku hatóságnak jelentsék föl; ez utóbbiak pedig az illető marhalevelkezelőt az idézett rendelet 17. §-a alapján büntessék meg. Kelt Budapesten 1894. október hó 26-án.

Festetics, s. k.

Vegyes közlemények.

— A földmivélésügyi miniszter a műtrágya-gyárban. Festetics Andor gróf földmivélési miniszter e héten meglátogatta a Hungária műtrágya-kénsav és vegyi ipar-részvény társaság külső soroksári-uton fekvő budapesti főtelepét. A minisztert, ki Miklós Ödön államtitkár, a társulat alelnöke, dr. Matuska Péter országgyűlési képviselő társaságában 10 órákor érkezett meg, Spitz Árpád vezérigazgató és Benes József igazgató fogadta és kísértte a kiterjedt telepek megtekintésére. A miniszter mindenekelőtt az ujonnan épült nagy kiterjedésű kénsavgyárat tekintette meg és szinte meglepte az ólomkamarák nagysága, melyek 20,000 köbméter területet foglalnak el. Ugyancsak nagy érdeklődést mutatott a miniszter a kénsavtömörítő készülék iránt, a mely tiszta platinból készült medencékben tömörítették és a melyekben a kénsav légszuszgengenerator utján több, mint 2000° hőmérséklet mellett lesz hevítve. Ezek után megkezdte a miniszter körutját a kiterjedt műtrágyagyárakban, előzőleg azonban belátogatott a valóban nagyszabású gépcarnokba, melyet behatóan megtekintett Nagy megnyugtatással értesült itt, hogy ugy a nagyszabású fűtőház-berendezés, valamint a három nagy compoundisált gőzgép, ugyszinte a légszűrítő és dynamo-gépek kizárólag hazai ipar készítményei. Különös érdeklődést tanusított a miniszter a vízművek iránt, a melyek nyomószivattyu segítségével a mintegy 1½ kilométernyi távolságban fekvő soroksári Dunaágból automatikus uton óránként körülbelül 160.000 liter vizet képesek a gyárba juttatni. Feltűnt ez alkalommal a miniszternek a viztorony szerkezete is, mely az osztrák-magyar monarchiában egyedüli és mely a gyárkérményeinek egyikének 2/3 részének magasságában a kémény körül van építve. A kiterjedt műtrágyagyárak megsemlélésénél látható érdeklődéssel nézte a miniszter a műtrágya gyártását — a fel-tárástól kezdve a kész gyártmányig — és nagy örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy ezen ipar fennállásának rövid ideje daczára is mily óriási fejlődést nyert, és hogy a budapesti telep 200.000 métermázsza műtrágyát képes előállítani és hogy a zsolnai fiókgyár hozzáadásával a gyártási képesség 300 000 mm. kénsav és 400. mm. műtrágyára terjeszhető ki. Az egyes nyersanyagok, a melyek egész hajórakományal Floridából (Amerika) Argentiniából, Chileből és Tunisból kerülnek be, valamint azok őrlésének mikéntje a miniszter figyelmét magas mérvben lekötötte, Végül még behatóan megtekintette a miniszter a folyékony szénsav-gyárat. Látható érdeklődést keltett a miniszternél a folyékony szénsav comprimálása, mely 100 légkönyomás mellett történik és a szénsavnak átvitelére 250 atmosféra nyomásra megvizsgált aczeltartá-nyokba, nemkülönben az osztrák-magyar birodalom minden részébe való elszállítás. A miniszter még ezután megtekintette az igazgatósági, hivatalnoki és munkás épületeket, a gyár telepén levő sürgöny és távirdahivalt, valamint a rendőrségi laktanyát és meleg szavakban adott a látottak felett teljes elismerésének kifejezést. Több mint két órai időzést után a miniszter kíséretől a legszivélyesebben búcsút véve kijelentette, hogy alkalmat fog keresni, miszerint dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknek, mint kinek kezdeményezése folytán létesült e nagy vállalat, ezen szép és Magyarországon egészen új iparág megteremtéséhez gratuláljon. Együttal a társulatnak kiváló nagy jövőt jósol, mert, mint azt saját tapasztalatai is igazolták, az olcsó gabonárák okozta kiesést, csakis a műtrágyák segítségével elérhető termésbeni teljesítésével lehet compenzálni.

— Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, miszerint a földmivélési miniszter a múlt héten Kecskeméten járt, Dobokay horászati kormánybiztos társaságában s megtekintette a helvetia homokszőlőtelepet.

termelést, bizonyítja az, hogy ez őszzsel kivittek a vidékről közel 20 ezer q. különböző gyümölcsöt, 2300 métermázsza szőlőt. A téli gyümölcs ára volt 10—16 forint, a nyári 2—3 forint, mely azonban némely esetben 15—16 forintra is emelkedett, A nagy körösiek a bortermelés illetőleg sem marad hátra, a mennyiben 9300 hektoliter bort termeltek gazdáik.

— A francia bor vámkérdése. Egészen esendesen folynak Franciaországgal a tárgyalások a francia bor behozataláért járó vám leszállítása ügyében. Mindkét részről mindent megtesznek az iránt, hogy egyetértésre jussanak, mert megvannak győződve arról, hogy mindkét fél közgazdasági érdekei az egymásnak jutandó engedmények által nagyban nyerhetnének, míg ellenben az esetleges retorziók kereskedelmet és termelést érzékenyen sujthatnák. A francia kormány meg akarja könnyíteni a juhbevittelt, a mely most szűk korlátok közé van zárva, a dongabevitel tekintetében is engedményekre hajlandó, de korántsem követeli, hogy a francia bor ugyanolyan tariffa alá soroztassék, mint az olasz bor, hanem azt követeli engedményei fejében, hogy a szesztartalomra való tekintet nélkül nyolcz torint legyen a vámtétel. Annaira vannak a dolgok, hogy a francziák álláspontját elfogadják, csakhogy a végleges megállapodás nem oly könnyű, mert részünkről három faktor jó kérdésbe: Ausztria, Magyarország és a közös külügyi hivatal. Mi a magunk részéről nem mondhatunk még végleges véleményt e kérdésben, de ugy hiszszük és ettől félünk, hogy a francia bor még nyolcz forintos vám mellett is igen olcsón juthat hozzánk, mert a francia bortermelés elérte ismét azt a magas polcot, minőségileg talán nem, de mennyiségileg bizonyára, a melyen a filloxera pusztítása előtt volt Franciaország bortermelése óriási mérvet öltött, a bor igen olcsó és elbirja könnyen a vámot.

— Filloxera zárlatok. Zemplén vármegye Gálszécs község, valamint Gömör vármegye Osgyán község, Alsófehér vármegye Alvincz, Borberek és Sibisán egyesült községek, Arad vármegye Soborsin községe, Kolozs vármegye Tóttelék községe szőlőiben a filloxera jelenléte megállapítván, nevezett községek határai zár alá helyeztetett.

— A börzeadó Ausztriában. A börzeadó hozadéka 600,000 frttal van előirányozva az 1894-ki osztrák gényügyi budgetben, de ennél többet fog jövedelmezni, mert már az első félévben a bevételek 375,989 frtot tettek ki s ismeretes, hogy a második félévben a tőzsdéi forgalom igen élénk volt. Az 1893-ik évben is a tényleges hozadék az előirányzatot 181,000 frttal haladta meg. Franciaországban a tőzseadóból befolyó jövedelem 9 millió frankra van praeliminálva, a mi körülbelül 4 millió frttal haladja meg az osztrák börze adójából befolyó jövedelmet. Ránk nézve azonban kevésbé bir érdekel az, hogy a börzeadó hozadéka mennyit jövedelmez a kincstárnak, mint inkább ezen adónak az a hatása, a melyet a börzei káros játékok korlátozására gyakorolni képes.

— Amerika és a magyar donga versenye. Az Egyesült-Államok és a magyarországi dongakivitel közötti különbségről a következő statisztikai kimutatás számol be. Az Egyesült-Államokból 1893-ban 6,250,000 frt értékű dongát exportáltak a különböző államokba, míg Magyarországból 13 millió 150,000 frt értékűt. Ugy a magyarországi, mint az amerikai kivitel az előző évekkel szemben jelentékenyen emelkedett. Az egyes nyugot-európai országokba a két állam kivétele forintokban kifejezve a következő volt:

Kivitel az Egyes.-Államokból: Magyarországból:

Spanyolországba	1.355,000	14,000
Angolországba	1.286,000	145,000
Portugáliába	1.179,000	39,500
Hollandiába	372,000	28,000
Olaszországba	349,000	866,000
Franciaországba	199,000	7.350,000
Németországba	173,000	1.158,000
Belgiumba	47,000	3,000

A francia és német piacokon a magyar dongát, Olaszországba, Spanyolországban és Portugáliában az amerikai dongát keresik. Az utolsó időben a magyar dongát már Portugáliába Angolországba is kezdik importálni, míg Olaszország és Németországban az amerikai is kezd tért hódítani.

Franciaországban a legjelentékenyebb dongafogyasztó piacon csaknem kizárólag a magyar dongát vásárolják. Spanyolországban ellenben a magyar dongára kivett magas vám miatt csakis az amerikaiakat veszik.

— A magyar és osztrák sertés-kereskedelem 1867—1894-ig. Magyarország és Ausztria sertésbehozatalát és kivitelét az 1867. évtől a f évig a következő táblázat tünteti föl: Quinqueniális átlagok:

	Sertés		Malacz	
	behozatal	kivitel	behozatal	kivitel
	darab	darab	darab	darab
1867—1871	564,585	253,333	36,065	19,534
1872—1876	682,798	216,545	49,837	28,009
1877—1881	425,652	298,095	28,259	37,081
1882—1886	280,931	246,166	27,527	31,979
1887—1891	196,567	147,155	16,918	8,412
1892 évben	185,881	349,174	7,982	467
1893. "	213,411	430,633	3,109	4,091

Ezen kimutatásból az tűnik ki, hogy a sertésbehozatal feltűnően megapadt, ha azonban a behozott sertések súlyát is tekintetbe vennénk, a mi fellette fontos, úgy bizonyára másként alakulnának ezen számok. Sertéskivitelünk az újabb időben jelentékenyen emelkedik s az előbbi éveket jóval felülmulja. Az 1894. évben januártól augusztusig 79,409 darabbal több a kivitel, mint a múlt év megfelelő időszakában. Igen valószínű, hogy jövőre kivitelünk még sokkal inkább növekedni fog a Győrött felállított nemzetközi sertéspiacz révén.

— Egy az érdioszeghi vinczellér iskolát végzett gyakorlati gazda, ki 20 év óta működik e téren és erről jó bizonyítványokkal rendelkezik, ezen kívül gőzgépezői vizsgát is tett, megfelelő állást keres Bővebbet a kiadó-hivatal,

— Kerestetik fajtiszta sima járdovány oltóvessző, továbbá tiszta ripária portilisra nemesített járdovány oltovány biztos helyről. Ajánlatok lapunk szerkesztőségéhez intézendők.

— Eladó: 280 drb. angol fésűs anyabirka páronként 12 frtért; 100 drb. válogatott idei bárány páronként 6 frtért és 6 drb. rambauillette kos darabonként 40 frtért. Mind igen szép állatok Hol? Megmondja lapunk kiadóhivatala.

— Gazdák mindazt a mire gazdaságukban magvak és műtrágyákból szükségök van, a legmegbízhatóbb, legjobb minőségben és legjutányosabban Mauthner Ödön budapesti magkereskedéséből szerzik be, mely idevonatkozó árjegyzékét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi. Minden rendelés még beérkezte napján elintéztetik.

Piaczi értesítő.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabonatózsde.

A készáruüzlet forgalma tetemesen elgyengült és az irányzat is csendesebb lett. Buza mérsékelten kínáltott a vételkedv is korlátolt volt, gyengén tartott napi árakon

Hivatalos effektív-árak:

	frtól.	frtig.
Buza	6-55	6-90
Rozs	5-30	5-35
Árpa takarmány	5-80	6-15
" égetni való	6-40	7-15
" sörfőzdei	7-35	8-50
Zab	5-55	6-25
Tengeri	5-45	5-55
Repeze	9-30	9-70
Köles	5-90	6-40

Határidőüzlet.

A külföldi piacok csendes üzletmenetet jelentettek. Amerikában az árak ismét gyengültek valamivel, mire nálunk is igen bágyadtan indult meg az üzlet, de később a készáruüzlet lanyha fejlődésével nem volt elég ellentálló képességük és néhány krajczárral esőkentek. A forgalom javarészt a buza és tengeri képezte. Az árak buzánál 1 krral, rozsnál 3 krral, tengerinél 2 krral, zabnál 1 krral esőkentek.

Értéktőzsde.

Belpolitikai nyugtalanító hírek a tőzsde hangulatának gyenge színezetet kölcsönöztek. Bányásztlag hatottak még a közeledő ultimo és Páris alacsony jegyzései. A spekuláció az egész vonalon realizált s első sorban a magyar bankok s főleg a leszámítólóbank s jelzáloghitelbank részvényeit nyomta le kínálatával jelentékenyen. A helyi piacon szintén a kínálat volt túlnyomó s a bányapapírok nagyobb árveszteséget szenvedtek. Valuták és ércváltók nem változtak.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.)

Vörös lóhere. A belföld és különösen Erdélynek meglehetősen jó termésének dacára az árak a múlt heti színvonalon fenn birták magukat tartani Luczernára nézve sem mutatkozik változás, gyöngébb minőségű áru nagyon el van hanyagolva, jobb minőségűeket inkább kerestek; de lényeges kitések nem jöttek létre, mivelhogy nagyon érezhető az olasz concurrenzia. Mu harmag A cikket hatalmába kerítette a speculatio és ennek folytán hozzáférhető kevés áll a forgalom rendelkezésére.

Jegyzések 100 kilonként Budapesten:

Luczerna	40—46	frt.
Vörös lóhere, bánáti	56—60	"
Vörös lóhere, tiszavidéki	63—70	"
Vörös lóhere, erdélyi	62—68	"
Réti lóhere	90—95	"
Tavaszi búkköny	6½—7	"
Baltaczim	11—11½	"

Kolozsvár, 1894. November 22-ről. Tiszta buza 5 frt 50 kr. 6 frt 25 kr. Rozs 4 frt 60 kr. 5 frt — kr. Törökbuza 5 frt 20 kr. 5 frt 30 kr. Zab 4 frt 60 kr. 4 frt 80 kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. (Métermázsánként.) Fa kemény nem usztatott 3 frt. (Köbméter.) Faggyugyertya öntött 44 kr. Marhahus 46 kr. Konyhaliszt 6 kr. Rizs 20 kr. Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lenese 18 kr. Paszuly 8 kr. (Kilogrammonként.) Burgonya 3 frt. (Hektoliter) Savanyu káposzta 5 kr. Savanyu répa 10 kr. (Kl.) Kósó 9 kr. Disznózsir 64 kr Bors 1 frt — kr. Hagyma 10 kr. Fokhagyma 20 kr. (Kilogramm.)

Kimutatás.

Debreczen sz. kir. városban az 1894. év november hó 13-án tartott marhavásárról.

Ló felhajtattott 440 darab, eladatott 240 darab. — Marha felhajtattott 1420 drb, eladatott 750 darab. — Sertés felhajtattott 4200 drb, eladatott 2230 drb.

Sertésvásári jelentés. Budapest-Kőbánya, 1894. Nov. 16-án. Az üzlet csendes volt.

Heti átlagárak: magyar válogatott áru 320—380 klg. nehéz 44—44½ kr 280—300 klg. nehéz 44½—45 kr. Öreg 300 klg. tuli 42—43 kr. Vidéki sertés 42—45 kr. Szerb 41—44 kr. Román —. — kr. tiszta klgk, páronként 45 klg. életsuly levonás és 4% engedmény szokások.

Eleség árak: Tengeri frt 6.85 Árpa frt 6.30 Kőbányán átvéve.

Központi állatvásár.

Bécs. (Szt. Marx) 1894 november 19-én. (Papp György és Vincze tudósítása.)

Szarvasmarha. A mai felhajtás 2917 darab magyar, 602 galicziai, 353 bukovinai, 1716 német, összesen 5588 darab ökörből állott, melyek között 1537 darab sovány állat volt. Lanyha üzletmenet mellett 100 kilonként, első minőségűek 1 frt 50—2 frt., minden más minőségűeknél pedig 3 frtnyi árhanyatlás volt, minck egyik fő oka a jelen idénybeni nagy vad és baromfi felhozatal és fogyasztás is. Jegyztetett métermázsánként élő sulyban, szókásszerű százalék levonással: magyar hizott ökör 53—68 frt, galicziai 52—63 frt, német 54—69 frton

Sertés. Felhajtás, 1894. november 20-án. 8619 darab. Jegyztetett kilonként élő sulyban, engedmény és fogyasztási adó nélkül: Első minőségű: 38—40 kr, közép és öreg 37—38 kr, könnyű 35—36 kr, fiatal sertés 32—40 krig.

Erdélyi piaci árak.

(Árak krajczárookban.)

A piaci cikkek	Mérték	Gy-Felévár	Kézdi-Vásárhely	Maros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Segesvár
Tiszta buza	mm.	710	706	630	525	880	641	700
Elegy buza	"	560	685	500	400	580	569	520
Rozs	"	525	412	485	380	525	472	429
Árpa	"	—	468	416	—	—	581	—
Zab	"	600	580	485	300	800	500	489
Törökbuza	"	490	565	455	350	525	528	575
Széna	"	300	400	280	180	500	200	180
Alomszalma	"	200	110	100	90	300	120	150
Tűzifa	km	380	250	320	300	260	325	260
Marhahus	kg.	40	44	48	40	44	52	48
Nov.		3	12	13	31	17	16	27

A piaci cikkek	Mérték	Sepsi-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székel-Udvarhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	mm.	680	600	600	725	630	560	650
Elegy buza	"	600	500	500	600	550	450	475
Rozs	"	450	380	450	500	420	400	475
Árpa	"	450	500	450	500	—	—	—
Zab	"	500	580	300	625	360	500	650
Törökbuza	"	520	520	450	500	590	560	475
Széna	"	450	180	250	250	250	—	150
Alomszalma	"	200	100	120	120	100	—	30
Tűzifa	km.	200	250	300	200	240	260	265
Marhahus	kg.	44	40	32	44	40	32	44
Nov.		18	6	15	23	20	16	24

A piaci cikkek	Mérték	Szász-Sebes	Csiksereda	Deés	Dicső-Szent-Márton	Erszébet-város	Fogarasz	Brassó
Tiszta buza	mm.	600	781	630	600	660	770	590
Elegy buza	"	500	700	620	450	600	700	360
Rozs	"	380	555	500	400	500	400	340
Árpa	"	—	541	—	550	—	—	370
Zab	"	300	625	520	700	280	666	270
Törökbuza	"	450	625	640	400	420	475	360
Széna	"	250	250	680	120	250	200	290
Alomszalma	"	120	100	300	50	180	150	120
Tűzifa	km	300	190	250	200	263	280	300
Marhahus	kg.	44	36	32	40	44	44	48
Nov.		30	17	13	31	14	13	15

Felelős szerkesztő és kiadó:

Szenterzsébeti Szakáts Péter.

Segéd szerkesztő: Nagy Kálmán.

HIRDETÉSEK.

30 év óta udv. istállóban, valamint katonai és polgári nagyobb istállóban is, használatban, nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá fizomódások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.



Kwizda-ferencz Restitutionsfluid

mosóvíz lovaknak. Egy palackkal 1 fr 40 kr. o. é.

Kapható Ausztr.-Magyarország gyógyszeráriáiban és drogistáinál.

Fő leéző:
Kwizda Ferencz János

osztrák cs. és kir. és román kir. udv. szállító ker. gyógyszer. Korneuburgban, 221 (15—15) Bécs mellett.

Tessék a fennebbi védjegyekre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-ferencz Restitutionsfluid.



Szőlő-trágya.

Rét-trágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán 3,000,000 frt alaptőkével alapított

Hungária műtrágya-, kénsav- és vegyi ipar részvény-társaság

BUDAPESTEN

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitünő minőségű műtrágyáit;

u. m. **Szőlő-trágyát, Rét-trágyát, Here-műtrágyát,**

csontliszt-, spodium-, ammoniak és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, chilisalétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender- stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltetnek. — Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: **Külső-soroksári-út,** régi lóverseuytér, vagy **Kiss Ernő** vaskereskedő **Kolozsvárt,** a ki az erdélyi részekre **egyedüli** és **kizárólagos** nagy raktárt tart; honnan a műtrágya anyagok közvetlenül és **jutányos** áron beszerezhetők — szavatolt belérték mellett — bármily mennyiségben.

Gyárak: **Budapesten és Zsolnán.**

Posta és távirdahivatal Budapest kénsavgyár.

201. (47-x)



Raktár TAUFFER FERENCZ utóda czégnél

KOLOZSVÁRT.

Az első szegedi cs. és kir. szabadalmazott

Műtrágyagyár Részvénytársaság

ajánlja a nagy érd. gazda közönség figyelmébe saját gyártmányu és szavatolt növényi-tápanyag tartalmu

phosphor
nitrogén
kali

műtrágyáit

nemkülönbben szabadalmát képező

külnlegességeit

mindennemű gazdasági növényekre.

A gazdaközönség kényelmére gyártmányainkból állandó nagy raktárt tart
TAUFFER FERENCZ utóda magkereskedő cég KOLOZSVÁRT.

Árjegyzéket és a műtrágyák alkalmazására vonatkozó vezérfontalat bárkinek készségeel küld.

117 (47-x)

az igazgatóság.



MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE.

BUDAPEST, ALKOTMÁNY UTCZA 31. SZÁM.

Lóhere, luczerna és egyáltalán gazdasági magvakat
legmagasabb áron vásárolunk.

MŰTRÁGYÁK-, ERŐTAKARMÁNYOK- Gazdasági gépek.

Szives figyelmébe ajánljuk a t. cz. gazdaközönségnek üzleti heti értesítőket, melyet kívánatra bárkinek megküldjük.

291. (11-x)

Eladó 7 drb.

2¹/₄ éves tenyészbika

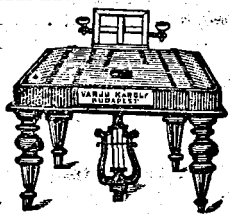
249. (28-x.) (magyar fajta)

Solymosy László

teremei birtokán.

u. p. Nagy-Teremi

Kis-Küküllő megye.



CZIMBALOM

erős tiszta csengő hanggal jótállás mellett. Saját gyarmányú harmonika, hegedű, fuvola és egyéb hangszer és kellékek jutányos áron kaphatók.

Képes nagy árjegyzéket ingyen küld

VARJÚ KÁRQLY

hangszergyáros,
számos arany és ezüstérembirtokosa.

Budapest, VIII., Kerepesi-út

297. 47. sz. (5-52)

Legbiztosabb óvoszer a Kolera, hagymáz és egyéb fertőző betegségek ellen!!!

Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan!

Önműködő tözegszóró-closettek.

Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobal árnyékszékék mindenféle tetszetős alakban. Árnyékszék-herendezések, kórházak, laktanyák, iskolák, ipar-vállalatok, szállodák stb. részére.

Fertőtlenítő és szagtalanító tözegpor! Tözegalom! Mindennemű tözeggyártmány nagy raktára.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari-és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezése. Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetéssel és eredeti bizonyítványokkal szivesen szolgál.

AZ IGAZGATÓSÁG

Az orsz. közegészségügy tanács által (6-6) többszörösen ajánlva! 288

Magyar tözeg- és műtrágya- és ipar részvény-társaság.
Igazgatóság: Budapest, IV., Városház-tér 9. (Harrisbazaar).

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

A szövetkezet célja: I. Olcsó közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél. II. Mezei gazd. termények legelőnyösebb értékesítése. III. Hitelnyújtás a tagok részére.

<p>Üzleti berendezés. Sürgőnyezim: Mezőgazdák, Budapest. Hiv. óra 1/2, 9--1-ig és 2--5-ig. Áruraktár czime: M. A. V. nyugoti pályaudvarán lévő közraktári vállalat XX. számú raktár. Bizomány-osztály. Hadseregellátás. Gabonaeladás.</p>	<p>Erőtakarmányok vétele. Fedezeti tőzsdei kötések. Áru-osztály. Összes gazdasági cikkek a legkiválóbb minőségben. Építkezési anyagok. Gazdasági vasneműek. Gyapju és hízott marha bizományi értékesítése.</p>	<p>Vetőmag-osztály. Mindennemű vetőmagvak megvétele és eladása. Eredeti külföldi magvak. Here-magvak bérrostálva. Gazdasági gép osztály. M. k. államvas. gépgyára mezőgazdasági gépeinek szövetkezeti képviselősege. Adriance Platt & Co. new-yorki</p>	<p>kaszáló, marokrakó és kéveköto gépeinek kizárólagos képviselőse. V. Vermorel-féle Éclair-permetező kizárólagos képviselőse. Csonka Bánki-féle petroleum-motorok mezőgazdasági képviselőse. Mindennemű kipróbált solid kivitelű gazdas. gép jutányos beszerzése. Gazdasági géptelemek, malmok, takarmányos és tejes kamarák berendezése.</p>
---	--	--	---

A szövetkezet alapszabályait és hetenkint egyszer megjelenő „Üzleti Értesítőjét” kivanatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi. 296. (7-13)

Tisztán kölesönös. — Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb PÉNZINTÉZET

a világon.

Biztosítéki alapja

907 millió frank.

„THE MUTUAL”
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.
ALAPÍTOTT 1843.

Biztosít emberéletet legkülönbözőbb és legelőnyösebb módok szerint.

Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az 261 (22-x)

Erdélyi aligazgatóság

Kolozsvárt, Belhid-utca 16. sz. alatt.



Magyar királyi

281. (8-12.)

államvasutak gépgyára.

Gőzeséplő-garnitúrák,

malom és egyéb ipari czélokra alkalmas

hengerkazános-lokomobilok,

szalmakaszáló-gépek,

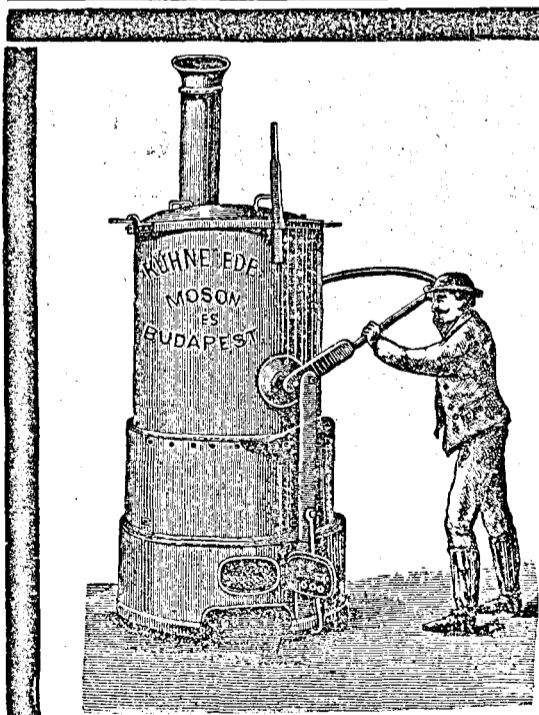
gőzkukoriczamorzsolók, Stibor-kőfűrészek

mindig csak

a magy. kir. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA vezérügynökségénél. Budapest, VIII., József-körút 41. sz. a. rendelendők meg.

Figyelmeztetés !!

Óva intünk azon visszaélések elől, melyek a m. kir. államvasutak gépgyára kitűnő hírnevével, általunk nem ismert számtalan utazó ügynök részéről elkövetettek, olyformán, hogy a gazdaközönség jóhiszeműségét kihasználva, a mi közlegeinként mutatják be magukat, magyar állami gépet ajánlanak és azután más, szintén magyar elnevezésű gyártmányt szállítanak. — Midőn tehát e részben a legnagyobb óvatosságot ajánljuk, tisztelettel kérjük a n. é. gazdaközönséget, hogy osakis azon egyéneket ismerje el a mi közlegeink gyanánt, a kik közjegyzőileg hitelesített meghatalmazásunkat felmutatni tudják. Tisztelettel A m. k. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége.



1894. évi mezőberényi és martonvásári kiállításokon ismét első legmagasabb díjakkal kitüntetve.

KÜHNE E.-féle takarmány-füllesztők

(Ventzky szabadalma)

melynek kitűnősége, gyors működése és könnyű kezelhetősége felől számos magyar gazda bizonyítványa rendelkezésre áll; továbbá **szecskavágók, répvágók, morzsolók, darálók, járgányok és takarmánykamra-berendezések** legjutányosabb árak mellett kaphatók

K Ü H N E E.

gazdasági gépgyárában, Mosonban.

Főraktár jelenleg: Budapest, VI., Váci-körút 57a. sz.

(saját házában.)

244. (31-36)

EGERESI műtrágya-gyár

KRAMMER J.

termékeit. Talajvizsgálatok díjmentesen eszközölte. — Részletes árjegyzékkel szolgál a gyár központi irodája

Budapest, V., Dorottya-utca 9. szám.

202. (47-52)